

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКСТЕМПОРАЛЬНОЇ РЕЦЕПТУРИ НА ГОМЕОПАТИЧНІ ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ У ГОМЕОПАТИЧНИХ АПТЕКАХ (ВІДДІЛАХ)

Толочко В. М., Вакуленко Д. В.

*Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації
Національного фармацевтичного університету, м. Харків, Україна*

Сучасний стан функціонування гомеопатичних аптечних закладів, в умовах гармонізації вітчизняного законодавства до європейських стандартів й підвищення якості лікарського забезпечення населення, зокрема гомеопатичними лікарськими засобами (ГолЗ), спонукає спеціалістів фармації до пошуку шляхів підвищення ефективності організації екстемпорального виготовлення ГолЗ в умовах аптек (відділів).

Метою наших досліджень стало дослідження екстемпоральної рецептури на ГолЗ в гомеопатичних аптеках (відділах).

Предметом дослідження став обсяг надходження такої рецептури до гомеопатичних аптек (відділів) з 5 регіонів України: Харкова, Києва, Полтави, Одеси, Чернігова, протягом 2015-2016 років на індивідуальні прописи для екстемпорального виготовлення і на внутрішньоаптечні заготовки за часто повторюваними прописами.

Встановлено, що протягом місяця спостерігаються коливання розподілу рецептів на індивідуальні прописи ГолЗ в межах кожного тижня та по кожному робочому дню. Так, протягом першого тижня щоденні коливання кількості рецептів складають від 1,0 до 30,0 ($\bar{x}=13,3$); у другому, відповідно, від 3,0 до 55,0 ($\bar{x}=29,9$); у третьому, від 17,0 до 28,0 ($\bar{x}=22,4$); протягом четвертого тижня від 5,0 до 30,0 ($\bar{x}=19,1$).

У кожній окремій гомеопатичній аптеці (відділу), щоденне коливання кількості рецептів на ГолЗ аптечного виготовлення різна і знаходиться в межах: кількість рецептів на виготовлення за індивідуальними прописами, від 90,0 до 4,5 рецептів; на внутрішньоаптечні заготовки за часто повторюваними прописами, від 150,0 до 3,3 рецептів, а співвідношення між ними склало, відповідно – 1:1,4.

Встановлено, що середнє навантаження протягом дня на одного працівника гомеопатичних аптек (відділів) за кількістю рецептів для екстемпорального виготовлення за індивідуальними прописами і на внутрішньоаптечні заготовки за часто повторюваними прописами також коливається. В цілому, таке коливання кількості екстемпоральних рецептів на одного працівника гомеопатичних аптек протягом дня, складає від $\bar{x}_{\min}=0,8$ до $\bar{x}_{\max}=21,5$.

Доведено, що на коливання розподілу кількості екстемпоральних рецептів на ГолЗ протягом робочого дня в гомеопатичних аптеках (відділах) впливають різні чинники. Серед основних є не завжди раціональна організація виготовлення ГолЗ за екстемпоральними рецептами в гомеопатичних аптеках (відділах), бо відсутня науково обґрунтована стандартизація виробничих процесів. Розробка стандартизації виробничих процесів дозволить підвищити ефективність виробничої функції гомеопатичних аптек (відділів) та її кадрового і матеріально-технічного забезпечення. Вона має ґрунтуватись на результатах вивчення екстемпорального виготовлення ГолЗ в умовах таких аптек з урахуванням виду лікарських форм та витрат часу на них, що є предметом подальших наших досліджень.